

Голуб Г. А.
СИСТЕМА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ УКРАЇНИ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Наша держава має великий досвід існування інститутів місцевого самоврядування – від родоплемінного врядування громад, через народне віче князівств Київської Русі, існування магдебурзького права до буржуазних реформ земського і міського самоврядування II половини XIX ст. і рад доби Радянського союзу. Сучасна історія місцевого самоврядування в Україні починається після прийняття Закону «Про місцеві Ради народних депутатів Української РСР та місцеве самоврядування» 1990 р. За останні роки в чинне законодавство України неодноразово вносились зміни з метою створення ефективної системи місцевого самоврядування, але ці заходи не завжди давали бажаних результатів. Обговорення в наукових, політичних та інших колах проблем місцевого самоврядування засвідчило наявність різних поглядів на його сутність і роль.

Основними проблемами реалізації і розвитку місцевого самоврядування в Україні є недосконалість моделі адміністративно-територіального поділу, слабкий взаємозв'язок і розмежування сфер компетенції місцевих органів виконавчої влади і місцевого самоврядування, втручання держави у діяльність місцевого самоврядування, особливо у фінанси та планування регіонального розвитку, недовіра населення до органів самоврядування через їх некомпетентність, низький рівень реальної участі мешканців територіальних громад в управлінні місцевими справами, слабка політична культура населення.

Узагальнюючи проблеми низької ефективності місцевого самоврядування можна сказати про недостатність власних податкових доходів, залежність від державного бюджету, нецільове використання коштів, відсутність достатнього обсягу прав і можливостей щодо залучення не фіскальних джерел.

Можна зробити висновок, що першою важливою умовою ефективного функціонування місцевого самоврядування є фінансова самостійність територіальних співтовариств. Також потрібно задіяти такі заходи, як поліпшити рівень правової культури населення, удосконалити в напрямку більш чіткого визначення меж компетенції органів місцевого самоврядування, розширити права громад у здійсненні місцевого самоврядування та створення фінансової автономії органів місцевого самоврядування, побудувати сучасну модель міжрегіональної та міжнародної регіональної співпраці на основі використання потенціалу та переваг розвитку місцевого самоврядування, ініціативи місцевих громад. Для швидшого розв'язання перелічених проблем, потрібно залучити в тому числі і студентське самоврядування, бо саме молодь творить майбутнє. Зараз потенціал студентського самоврядування особливо важливий, тому що його головною метою є забезпечення виконання студентами своїх обов'язків і захисту їхніх прав, що сприяє гармонійному розвитку особистості студента, формуванню у нього навичок майбутнього організатора та керівника.

Робота виконана під керівництвом доц. кафедри українознавства і політології Бакуменко О. О.